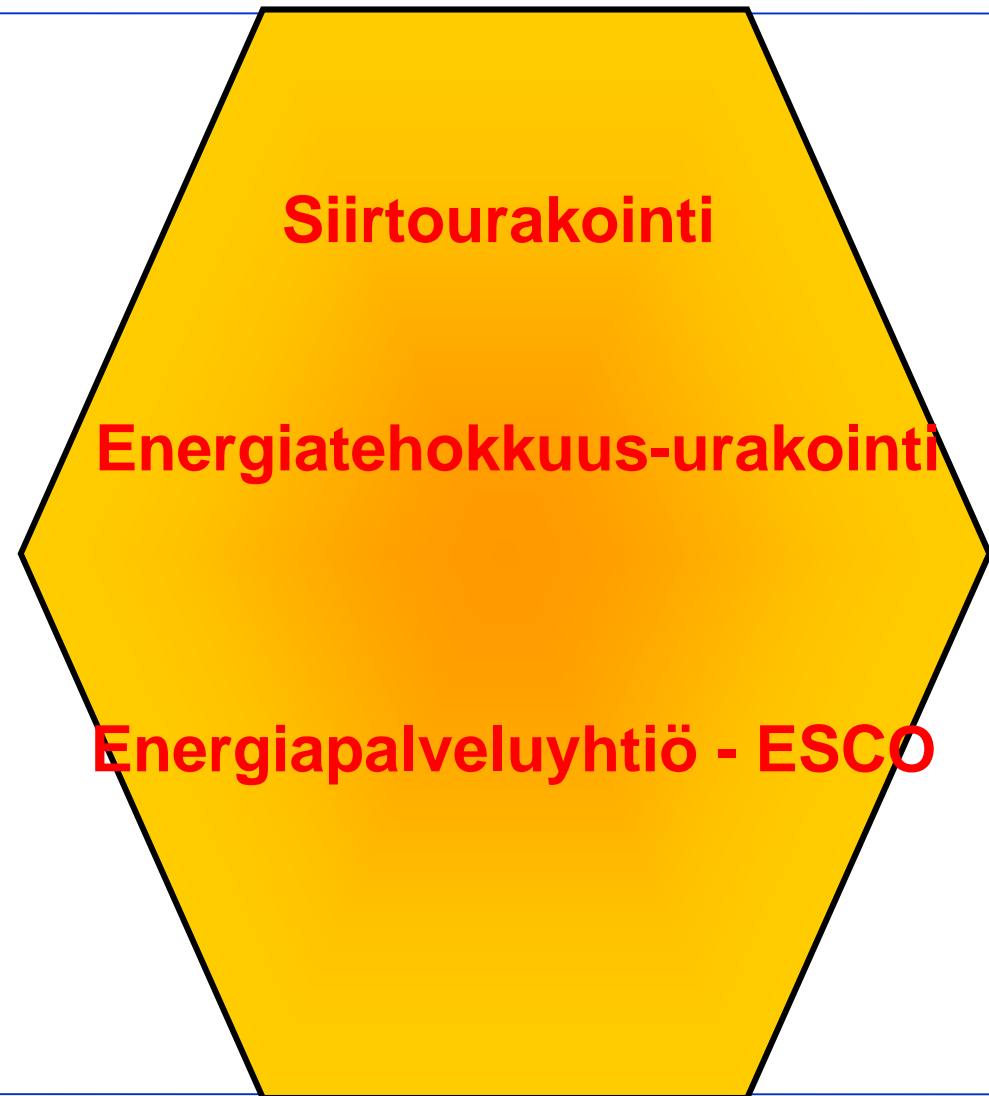

M8

Energiamarkkinoiden uudet hallinnointikäsitteet

Sisältö

1. // Energiapalvelumallit

1.1. Kysymys

1.2. Energianhallinnointiprosessi

1.3. Mitä on energiapalvelu?

1.4. Erilaiset energiapalvelusopimukset

1.5. Sopimukset – Räättelöity palvelupaketti

1.6. Liiketoimintamallit

1.7. Sopimusmallien edut

2. // Esimerkki energiapalvelumalleista

2.1. Katuvalaistuksen kunnostus

2.2. Julkisten rakennusten säästöpotentiaalit – „Energiansäästökumppanuus“ Berliini

2.3. Energiapalvelut – mahdollisuudet, riskit ja onnistumiskriteerit

2.4. Johtopäätökset ja suositukset

3. // Energiakeskukset kumppaneina

3.1. Toimijat

3.2. Energiavirastojen tehtävät

1. Energiapalvelumallit

1.1. Kysymys:

Voimmeko yhtäaikaisesti parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja taloudellisuutta?

- Ilman (tai käyttäen hyvin vähän) omaa sijoituspääomaa?
- Taatuilla kokonaiskustannuksella tai säästöillä?
- Innovatiivisella teknologialla?
- Yksilöllisesti laadituilla palveluilla

1. Energiapalvelumallit

1.2. Energianhallinnointiprosessi

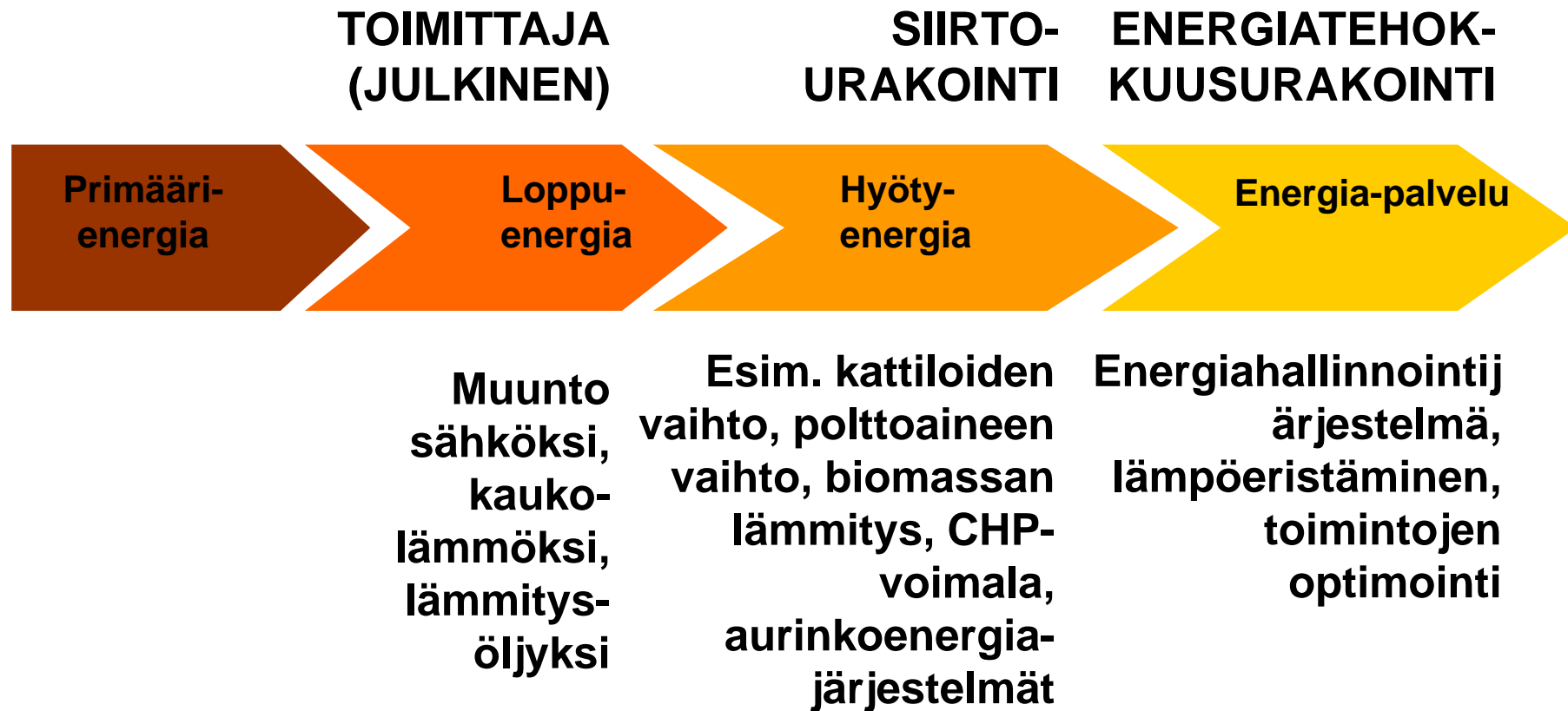
Energiapalvelut / Kolmas osapuoli rahoitus instrumenttina kunnallisessa energiapolitiikassa

1. Miksi energiapalveluja?
2. Mitä energiapalvelu on tarkalleen?
3. Totetuneita hyviä käytäntöjä:
 - Pienyhteisön rakennuspooli, Kichbach, Itävalta
 - Katuvalaistuksen kunnostus: Laan kaupunki, Itävalta
 - > 300 julkista rakennusta Berliinissä:
„Energiansäästökumppanuus“ (ESP), Berliini, Saksa
 - Onnistumiskriteerit ja suositukset

Lähde: Boris Papousek, www.grazer-ea.at

1. Energiapalvelumallit

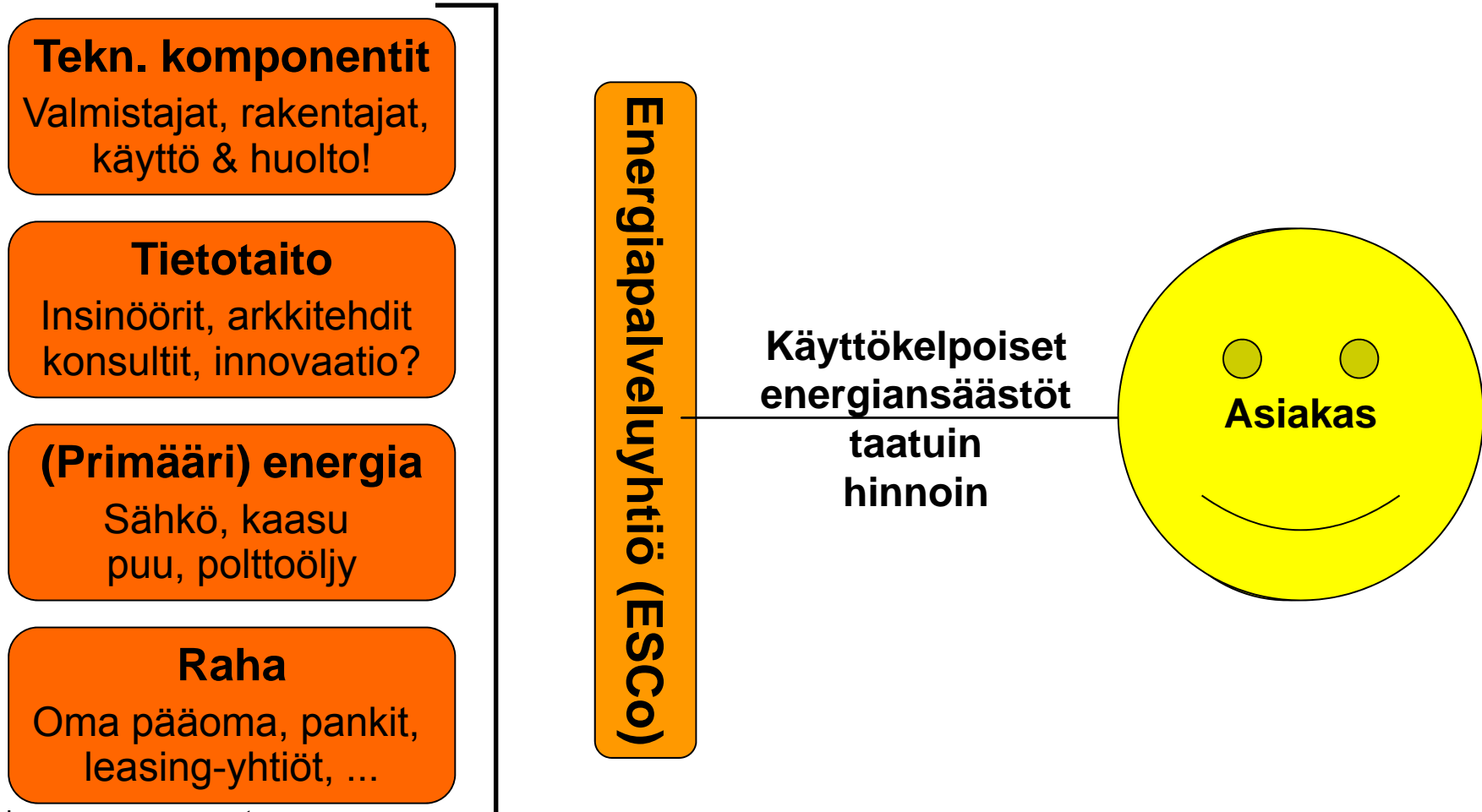
1.2. Energianhallintiprosessi

Lähde: Boris Papousek, www.grazer-ea.at

1. Energiapalvelumallit

1.3. Mitä on energiapalvelu?

Lähde: www.grazer-ea.at

1. Energiapalvelumallit

1.4. Erilaiset energiapalvelusopimukset

Siirtourakointi

- n Energiapalveluyhtiö (ESCo) suunnittelee, rakentaa, käyttää ja rahoittaa energiantuotantolaitokset
- n ESCo on vastuussa polttoainesten ostamisesta (kaasu,...)
- n ESCo toimittaa käyttökelpoista energiaa (lämpö, sähkö, paineilma) taatun hinnan (kaiken kattavasti)
- n Maksut määräytyvät todellisen kulutuksen mukaan

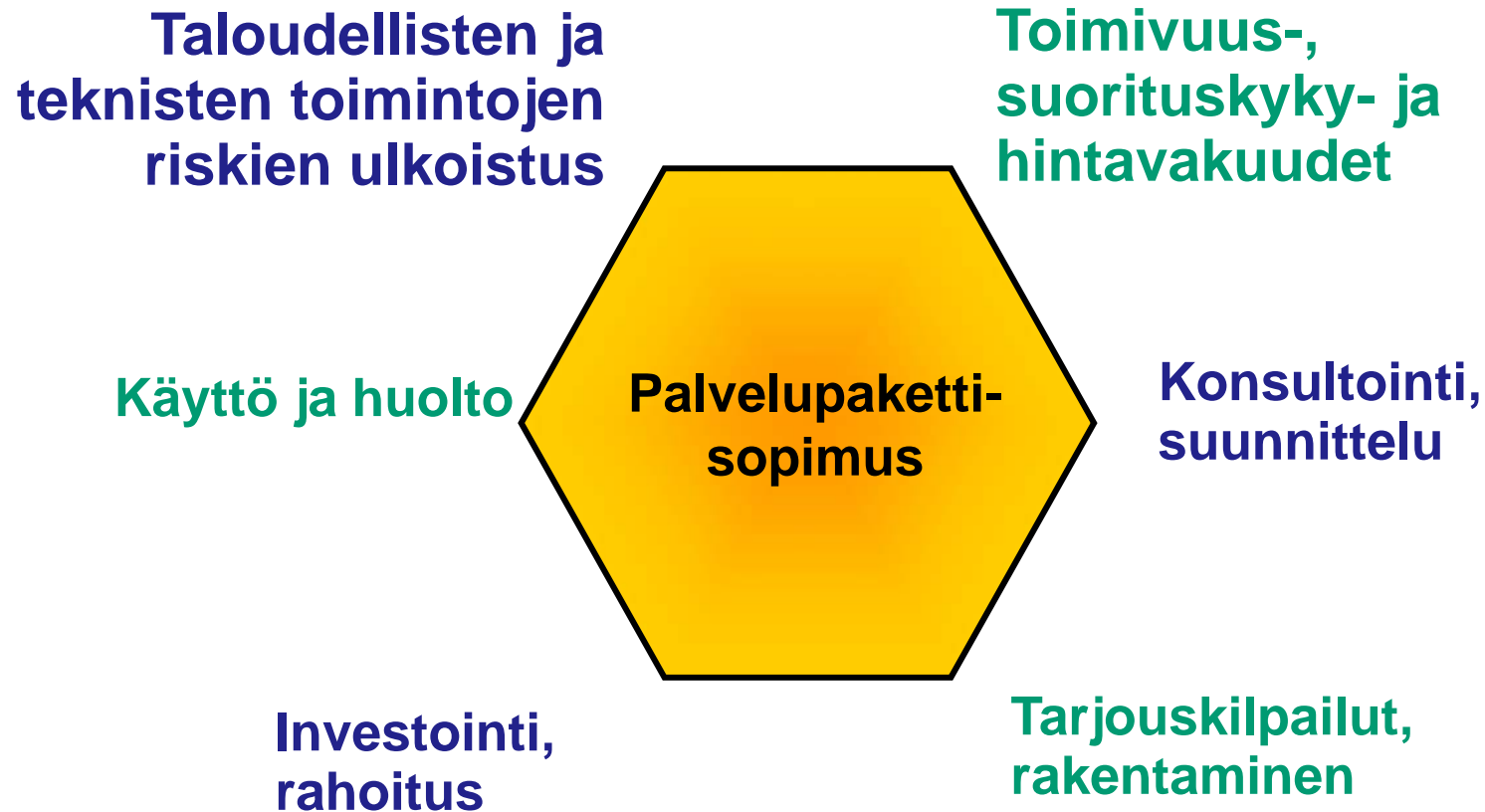
Energiatehokkuusurakointi

- n ESCo suunnittelee, rakentaa, käyttää ja rahoittaa rakennuksen energiansäästötoimenpiteet
- n ESCo toimittaa energiapalvelut (huoneiden lämmityksen, työalueiden valaistuksen, ilmanvaihdon jne.) sovittuun hintaan (urakointi - tariffi)
- n ESCo takaa maksimi energiakulutuksen/kustannuksen ja on taloudellisesti vastuussa poikkeamista (bonukset)

Lähde: www.grazer-ea.at

1. Energiapalvelumallit

1.5. Sopimukset – Räätälöity palvelupaketti

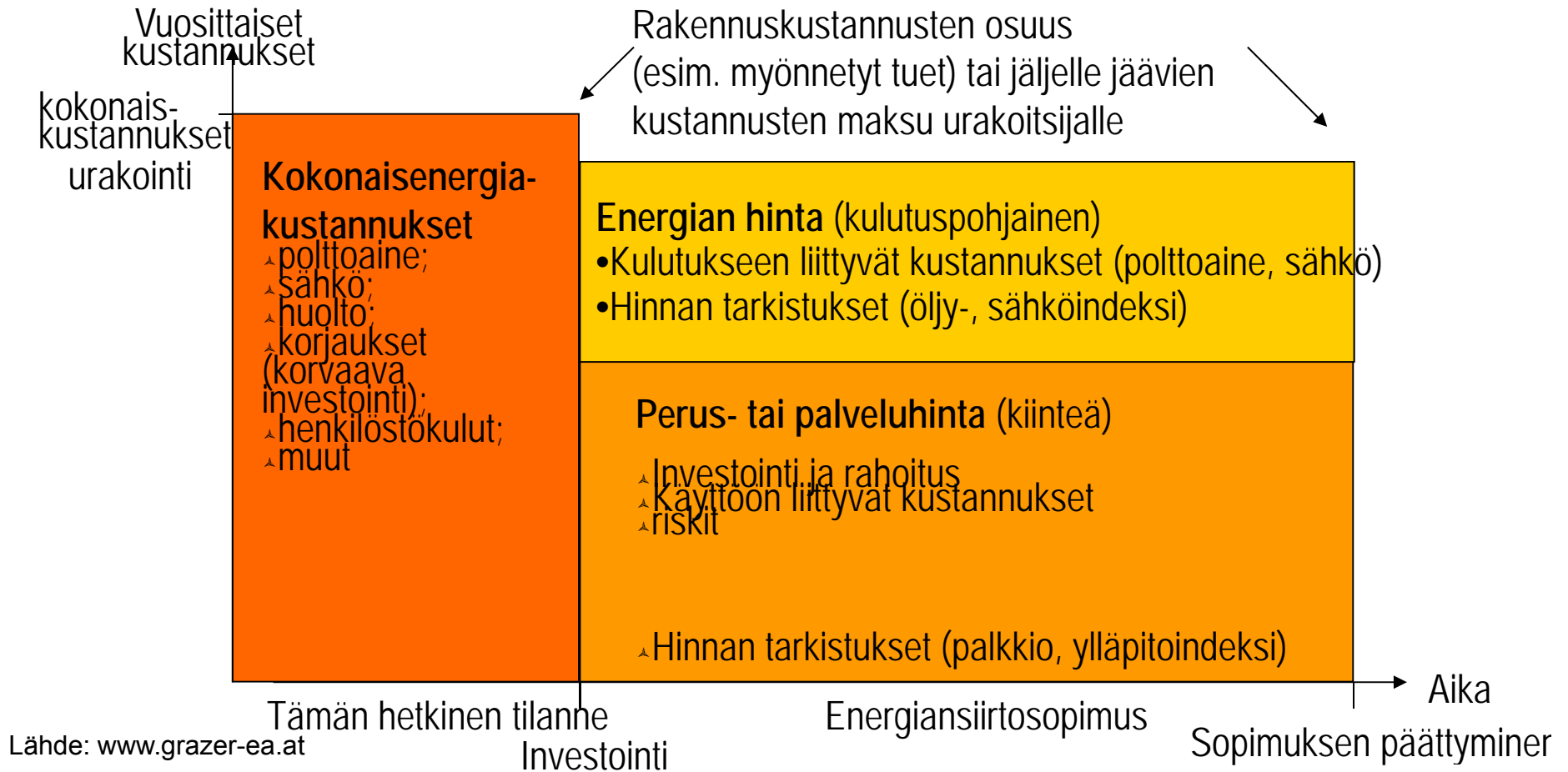

Lähde: www.grazer-ea.at

1. Energiapalvelumallit

1.6. Liiketoimintamallit (1/2)

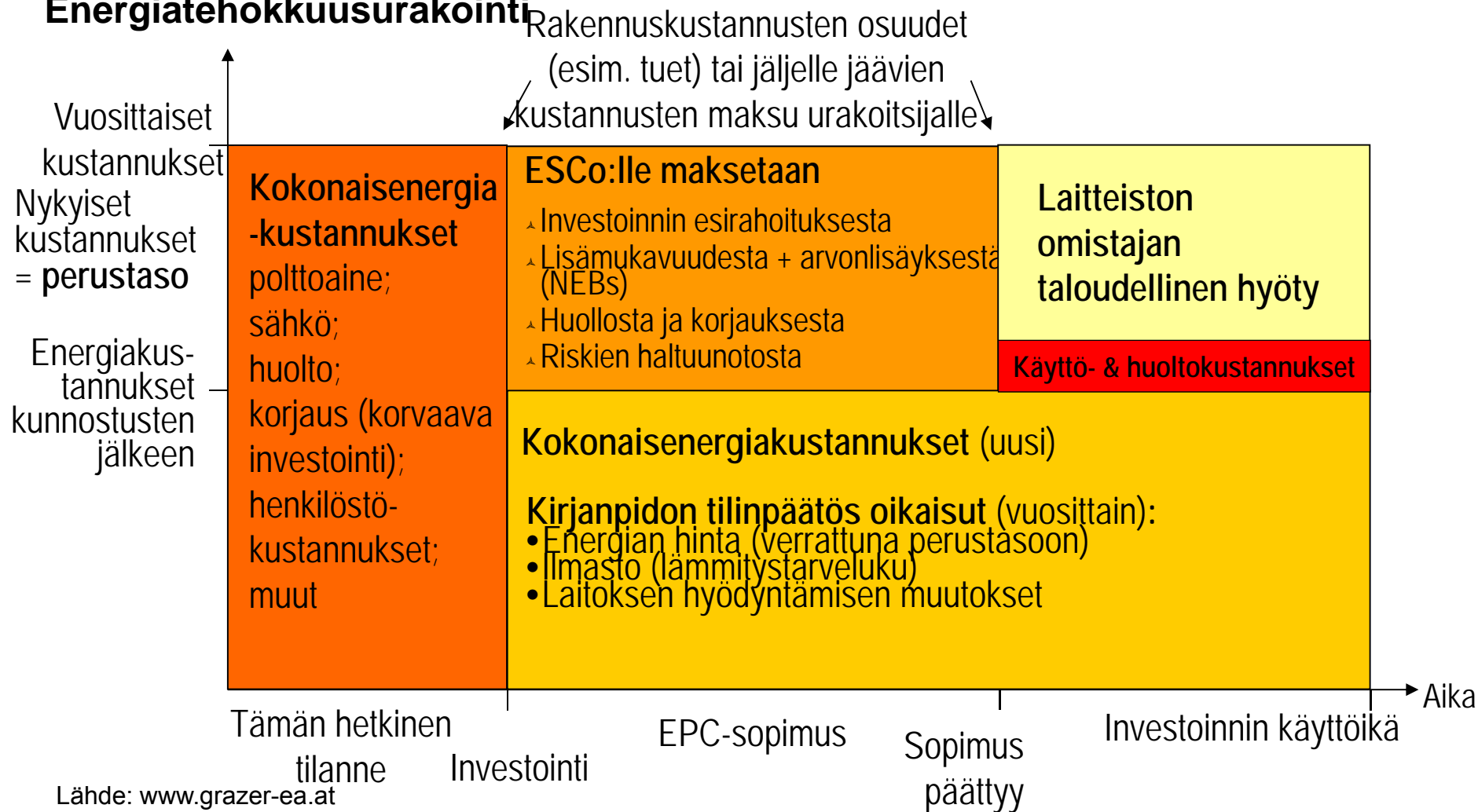
Siirtourakointi

1. Energiapalvelumallit

1.6. Liiketoimintamallit (2/2)

Energiatehokkuusurakointi

1. Energiapalvelumallit

1.7. Sopimusmallien edut (Asiakkaan näkökulma)

- ✓ Investointikustannuksissa säästäminen kolmannen osapuolen rahoituksella ja (osittainen-) takaisinmaksu säästöistä;
- ✓ Puutteellisuuden eliminointi, rakennuksen arvo ja mukavuus lisääntyvät;
- ✓ Tekniset ja taloudelliset riskit siirtyvät ESCo:lle;
- ✓ Taatut säästöt ja energian hinnat;
- ✓ Pääliiketoimeen keskittyminen;
- ✓ Kaikkiin asioihin yksi ja sama yhteyshenkilö;
- ✓ Pitkällä aikavälillä tapahtuva omaisuuden tulojen kasvu

Tavoitteena on luoda win-win-win-tilanne kaikille osapuolille: taloudellinen etu energian toimittajalle ja kuluttajalle ympäristön myös hyötyessä.

Lähde: www.grazer-ea.at

2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.1. Katuvalaistuksen kunnostus (1/3)

- Kokonaisinvestointi: 450,000 € (ilm. ALV)
- Katuvalaistuksen kunnostukseen sisältyi:
 - ✓ 167 valopistettä pääkaduilla, niiden pylväät, kaivaukset, johdotukset ja kytkinyksiköt.
 - ✓ Ylimääräiset palvelut, kuten vanhojen asennusten purkaminen, uusien katuvalojen kytkeminen, suojavaadoitus,
 - ✓ Noin 57 lyhtypylvästä, joissa valaistut mainoskyltit (kokoa A0) tuottavat mainostuloja kaupungille.

Lähde: www.grazer-ea.at

2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.1. Katuvalaistuksen kunnostus (2/3)

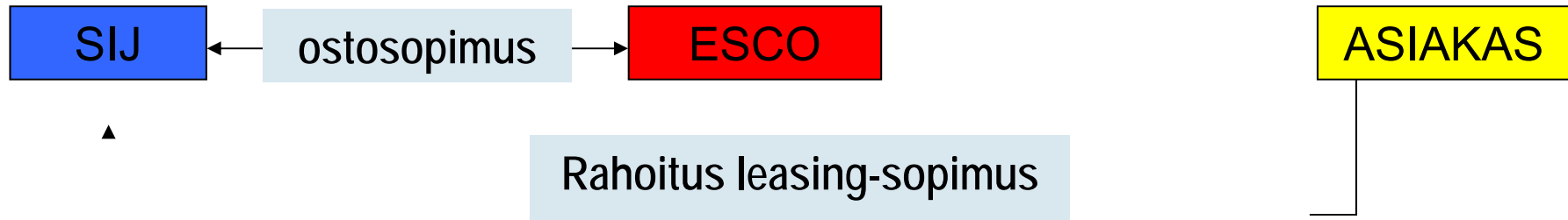
- Sijoittaja (SIJ) ja asiakas (ASI) ovat tehneet rahoituksesta leasing-sopimus. Kaupunki maksaa sijoituksen takaisin sopimuksen mukaisesti 15 vuoden aikana.
- ESCO suunnittelee ja rakentaa uuden katuvalaistuksen SIJ:n pyynnöstä (ostosopimus). ESCO:n ja ASI:n välillä ei ole suoraa sopimuksellista suhdetta.
- Vuokraamalla lyhtypylväiden mainostauluja, kaupunki ansaitsee lisätuloja.
- Osa sijoituksesta on ALV-vähennyskelpoista kun sopimuksessa eritellään “julkishallinnon yhteisötehtävät” ja “vuokra- ja lainatulo”. Tämä kartuttaa sijoitusta noin 5%:lla (21,000 €).

Lähde: www.grazer-ea.at

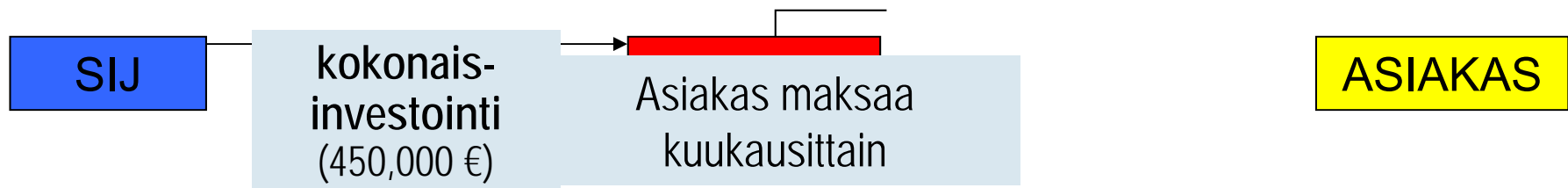
2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.1. Katuvalaistuksen kunnostus (3/3)

Sopimukset:

Rahavirrat:

Innovatiivinen tekijä:

- ✓ Sopimuksen eriyttäminen *julkishallinnon yhteisötehtäväksi ja vuokra- ja lainatuloiksi* □ Pienentää sijoitusta ja vuokraus tuo lisätuloja yhteisölle.

Lähde: www.grazer-ea.at

2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.2. Julkisten rakennusten säästöpotentiaalit – „Energiansäästökumppanuus“ Berliini

	Pool 9 F'hain	Pool 10 TFH	Pool 11 Steglitz/Z'dorf	Pool 12 BBB	Contracts in total
Number of properties	30	5	41	11	309
Cost baseline (Euro)	1 090 529 €	928 165 €	1 285 102 €	4 871 293 €	24 523 174 €
ESCo	MVV Energie / WFM	SFW	SFW	Landis & Staefa	
Contract term	10 years	10 years	12 years	10 years	
Initial saving invest. (Euro)	939 243 €	552 195 €	920 325 €	7 925 683 €	23 210 183 €
Guaranteed savings (%)	19,67 %	22,50 %	22,00 %	33,54 %	22,90 %
Guaranteed savings client (%)	3,46 %	4,50 %	2,42 %	6,71 %	
Guaranteed savings client (Euro)	37 753 €	41 767 €	31 099 €	326 766 €	1 652 173 €

Lähde: Berlin Energy Agency 2002

Lähde: www.grazer-ea.at

2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.3. Energiapalvelut – mahdollisuudet, riskit ja onnistumiskriteerit

Päätöskriteerit:	"Talon sisäinen"	Energiapalvelu
Investointikustannus	100 %	0 – 100 %
Taloudelliset ja tekniset riskit	Omistaja	Urakoitsija
Optimaalinen tilojen huolto	Vain omistajan suurella sitoutumisella	Urakoitsijan oma etu
Suorituskyvyn vakuudet (esim. maksimikulutus, tehokkuus)	Ei	Kyllä
Toimintavakuudet	Vain takuuajan	Koko sopimuksen ajan
Kustannusrajat (esim. investointi, hinnat)	Ei	Kyllä
Velvoitus pitkäaikaiseen sopimukseen	Ei	Kyllä
Projektin koordinointi/tietotaito	Rakennuksen omistaja + insinööri	Konsultti + ESCO
Palvelupaketti / Ulkoistaminen	Ei	Kyllä
Rakennuksen/tilojen koko	Mikä vain	Lattiapinta > 2,000 m ² Energia- ja lämmityskustannus > 20,000 €/a
Elinkaarikustannukset	Yleensä korkeammat	Yleensä matalammat

Lähde: www.grazer-ea.at

2. Esimerkkejä energiapalvelumalleista

2.4. Johtopäätökset ja suositukset

1. Energiapalvelut – ESCo:jen tuottamana – on hyväksi todettu instrumentti ottaa onnistuneesti käyttöön energiansäästömenetelmiä.
=> Suosittelemme pyytämään julkisia tarjouksia ja vertaamaan tarjouksien hintoja “talon sisäisiin” ratkaisumahdollisuuksiin.
 2. Projektin kehittäminen ja käyttöönotto vaatii paljon työtä ja kokemusta (toimiva hintakilpailutus, urakoitsijan palkitseminen, mallisopimukset, ...).
=> Prosessin helpottamiseksi, suosittelemme yhteistyötä kokeneen konsultin kanssa (esim. energia-asiamiehet)
 3. Euroopan Yhteisö tukee energiapalvelumuotoista lähestymistä, esim:
 - ⇒ Energian loppukäyttötehokkuus- ja energiapalveludirektiivi on tulossa (toivottavasti),
 - ⇒ [www. Eurocontract.net](http://www.Eurocontract.net) tukee energiapalvelumarkkinoiden käyttöönottoa 9:ssä EU:n jäsenmaassa.
- ⇒ **Voivatko sinun rakennuksesi hyötyä energiapalveluista?**

Lähde: www.grazer-ea.at

3. Energiakeskukset kumppaneina

3.1. Toimijat

Paikalliset ja alueelliset energiavirastot

- Paras tieto paikallisista tarpeista ja olosuhteista
 - Vaikutusvaltaa paikallisessa energiapolitiikassa ja päätöksenteossa
 - Paremmat mahdollisuudet käynnistää muutos paikallisella tasolla
- => 380 energiavirastoa Euroopassa.

Lähde: www.grazer-ea.at

European Energy Agencies 2004

3. Energiakeskukset kumppaneina

3.2. Energiakeskusten tehtävät

- Järjestää kilpailuja ja lisätä tietoutta
- Rakentaa verkostoja ja kontakteja
- “Oppia toisiltaan” – jakaa kokemuksia
- Ajatella globaalisti, toimia paikallisesti
- Priorisoidut osiot:
 - Energiatehokkuus
 - Uusiutuvat energiat (kestävän energiankäyttö)
 - Kuljetus ja liikkuminen
- Pääteemat
 - Rakennukset
 - Koulutus

The UP-RES Consortium

Tämän moduulin vastuullinen instituutio: **Aalto University**

- **Suomi: Aalto University School of science and technology**
www.aalto.fi/en/school/technology/

- **Espanja: SaAS Sabaté associats Arquitectura i Sostenibilitat**
www.saas.cat

- **Iso-Britannia: BRE Building Research Establishment Ltd.**
www.bre.co.uk

- **Saksa:**

AGFW - German Association for Heating, Cooling, CHP www.agfw.de

UA - Universität Augsburg www.uni-augsburg.de/en

TUM - Technische Universität München <http://portal.mytum.de>

- **Unkari: UD University Debrecen**

www.unideb.hu/portal/en